

Pfv.IV.20.839/2015/4.szám

A Kúria a dr. Kiss Péter jogtanácsos által képviselt Országos Rendőr-főkapitányság felperesnek a Papp Gábor Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. Sztanó Judit ügyvéd) által képviselt alperes ellen sajtó-helyreigazítás iránt a Fővárosi Törvényszék előtt 22.P.22.656/2014. számon megindított és a Fővárosi Ítéltábla 2.Pf.21.195/2014/3/II. számú ítéletével befejezett perében a felperes által 7. sorszám alatt benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Kúria a jogerős ítéletet hatályában fenntartja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 15.000 (tizenötezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget.

A le nem rótt 70.000 (hetvenezer) forint felülvizsgálati eljárási illetéket az állam viseli.

I n d o k o l á s

A jogerős ítélet által megállapított tényállás szerint az alperes szerkesztésében megjelent .. internetes hírportálon 2014. április 24-én jelent meg írás „...” címmel. A cikk megismételte a címben foglalt állítást, majd az utas jogi képviselőjének előadása alapján rögzítette, hogy a reptér egyik női alkalmazottja kérte a rendőri intézkedést, mert azt állította, hogy az utas a kezére ütött, amit az utas tagadott. A cikk rögzítette: az ügyvéd szerint eltúlzott volt az egyenruhások intézkedése, az ORFK szerint a német férfi nem tett panaszt, így eljárás nem indult a rendőrökkel szemben. A cikk tartalmazta azt is, hogy a kényszerítő eszközök használatát kötelező kivizsgálni. A cikk tájékoztatta továbbá az olvasókat

arról, hogy egy 60 éves német férfi utas Budapestről Dortmundba kívánt repülővel utazni, de csak egy nappal később, darabosan eltört karral jutott haza. Az ügyvédi nyilatkozat alapján a cikkben az szerepel, hogy egy férfi és a repülőtéren alkalmazott vitája fajult dulakodássá, amely miatt rendőri intézkedésre került sor. Az ügyvéd a cikk szerint elmondta: „Ügyfelem feleslegesnek tartotta az intézkedést, mert úgy vélte, semmit sem követett el, és állítja, nem ütött a hölgy kezére.” A cikk azt is tartalmazta, hogy a rendőrökkel nem lehetett kommunikálni, ők csak annyit hajtogattak, hogy „Come! Come!” s nem közölték az utassal azt, hogy miért kellene maradnia. A cikk az ügyvéd előadásaként közölte, hogy öt rendőr a férfit, gumibotot használva leteperte, kezét megbilincselte, mégpedig úgy, hogy közben eltörték a karját. Az ügyvéd előadásaként szerepelt, hogy a német férfi elismerte, nem kellett volna otthagynia a rendőröket, de az intézkedést feleslegesnek tartotta és eltúlzott mértékűnek ítélte meg. A cikk tartalmazta azt is, hogy az utast őrizetbe vették és közfeladatot ellátó személy elleni erőszakkal gyanúsították meg, de a kihallgatás után el is engedték. Az ügyvéd előadásaként rögzítették azt is, hogy miután a férfi karját meg kellett műteni, kártérítési igénnyel fognak élni.

A cikkben ezt követően szerepel az, hogy a hivatali eljárásokban történt bántalmazások ügyét a Központi Nyomozó Főügyészségnek minden esetben ki kell vizsgálnia, de jelen ügyben jelzés nem érkezett, ami azért lehetséges, mert nem érkezett panasz az intézkedés miatt. A cikk tartalmazta azt, hogy ez utóbbi információ az ORFK Kommunikációs Szolgálatától származik. A cikk befejező része a jogszabályi előírások szerinti eljárást ismerteti a hasonló esetek vonatkozásában, egy volt parancsnokra hivatkozással.

A felperes részéről helyreigazítási kérelmet juttattak el az alperes főszerkesztőjéhez, akihez a kérelem 2014. május 16-án érkezett meg.

A kérelemben foglaltaknak az alperes nem tett eleget, ezt követően a felperes keresetet nyújtott be a bíróságnál, amelyhez a kereset 2014. június 4-én érkezett meg. A felperes keresetében olyan tartalmú helyreigazítás közlésére kérte kötelezni az alperest, amelyből kiderül, hogy a perbeli cikkben valótlanul állították, hogy a rendőrökkel nem lehetett idegen nyelven kommunikálni, a valóságban az intézkedés alá vont személy és a rendőrök között nyelvi okokból adódó kommunikációs akadály nem merült fel, az utas a részére adott kielégítő tájékoztatást követően tudatosan tagadta meg a rendőrökkel való együttműködést. Közölni kérte a felperes azt is, hogy valótlan állítás az is, hogy az öt rendőr gumibotot használva teperte volna le a német férfit és bilincselte meg annak kezét. Ezzel szemben való tényként kérte közölni azt, hogy a bilincselést három rendőr hajtotta végre, ők gumibotot nem

használtak, az intézkedés alá vont személyt nem teperték le, ő álló helyzetben maradt.

Az alperes a kereset elutasítását kérte. Elsődlegesen vitatta a felperes keresetösségi jogát. Álláspontja szerint a cikk a felperesre nézve semmilyen állítást nem fogalmazott meg. Az alperes érdemben előadta azt is, hogy egy megtörtént eseményről adott objektív tájékoztatást. Megkereste a felperes kommunikációs szervét is, annak álláspontját is közölte. Utalt arra is, hogy a megindult hivatalos eljárásban kell tisztázni azt, hogy ténylegesen mi történt.

Az elsőfokú bíróság a felperes keresetét elutasította. A rendelkezésre álló adatok alapján megállapította, hogy a konkrét intézkedést a .. munkatársai végezték. Ehhez képest az is megállapítható volt, hogy a cikk közvetlenül a felperesre vonatkozó megállapítást a rendőri intézkedésekkel kapcsolatban nem tartalmazott, csupán annyiban utalt a felperes személyére, az újságíró az ORFK Kommunikációs Szervezetét információkérés érdekében kereste meg. Az elsőfokú bíróság indokolásában kifejtette: a cikkben nem általánosságban a rendőrség tevékenységéről volt szó, nem a rendőri szervezet egyes kérdéseivel foglalkozott, hanem egy konkrét rendőri intézkedésről számolt be, amely kapcsán keresetösségi joggal az intézkedésben résztvevő személyek, illetve az az önálló jogi személyiséggel rendelkező rendőri szervezet tartozik fellépni, amelynek kötelekébe a konkrétan intézkedő rendőrök tartoztak. Az elsőfokú bíróság helytállónak találta továbbá az alperes érdemi védekezését is annyiban, hogy a cikk egy folyamatban lévő eljárásról számolt be, konkrétan megjelölve annak aktuális állását, illetve megjelölve azt, hogy alapvetően a sértett jogi képviselőjének előadására támaszkodtak. Az elsőfokú ítélet indokolása tartalmazta azt is, hogy a cikk nem állította, hogy a rendőrök nem beszélnek idegen nyelvet, csak azt rögzítették, hogy a német utas nem tudott velük kommunikálni. Az ítélet indokolása azt is tartalmazta, hogy a konkrét gumibot-használati kérdés a sajtó-helyreigazítási eljárás keretében nem dönthető el.

A felperes fellebbezése folytán eljáró másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta. A másodfokú bíróság egyetértett az elsőfokú bírósággal abban, hogy a perbeli cikkel kapcsolatban a felperesnek azért nem volt keresetindítási jogosultsága, mert a szöveg tartalmát figyelembe véve nem volt meg a közvetlen érintettsége. Önmagában az a körülmény, hogy a rendőri állományhoz tartozó személlyel voltak kapcsolatosak a cikkben írottak, nem teremti meg az ORFK közvetlen eljárási jogosultságát, a megalapozott helyreigazítás igényléséhez olyan közvetlen érintettség igazolása szükséges, amelyet a felperes nem igazolt. A perbeli cikk kifejezetten az adott helyen és időben tevékenykedő,

konkrétan oda beosztott rendőrök cselekményeit taglalta. A perbeli cikkben nincs olyan közlés, amely közvetlenül a felperesi szervezetre vonatkozott volna. Pusztán a rendőri szolgálati jogviszony olyan távoli kapcsolat, amelyre tekintettel a felperes kifejezetten a saját jogainak megóvása érdekében alappal nem léphet fel. A perbeli cikk nem nevezte meg felelősként a felperest és utalást sem tartalmazott a felperes érintettségére. A másodfokú bíróság indoklása rögzítette: logikai láncolat eredményeként feltárható utalást nem lehet a közvetlen érintettség körébe sorolni.

A jogerős ítélettel szemben a felperes terjesztett elő felülvizsgálati kérelmet, amelyben kérte a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését, annak megváltoztatásával a keresetnek helyt adó ítélet meghozatalát. A kérelem indokolásában a felperes kifejtette, hogy a jogerős ítélet álláspontja félrevezető, tekintettel arra, hogy az ott alkalmazott logika elfogadása esetén egyetlen jogi személyt sem illethetne meg a helyreigazítási jog, tekintettel arra, hogy a jogi személyek csak alkalmazottaik révén képesek bármilyen cselekvés kifejtésére, ezért az alkalmazottak cselekményeiről szóló téves közlések esetén igenis indokoltá tehető a munkáltató jogi személy számára a helyreigazítás igénylése. A kérelem utalt arra is, hogy az átlagolvasó nincs tisztában a rendőrség belső szervezeti felépítésével, a .. önálló jogi személyiségével még az eljáró alperesi jogi képviselő sem volt tisztában. Ehhez képest az olvasók igenis köthették elsődlegesen a rendőri tevékenységet az ORFK személyéhez, annál is inkább, mert a ..ot a cikk még csak meg sem említette.

A kérelem a kereset érdemét illetően előadta, hogy a cikk nem tekinthető az adott eljárásról szóló egyszerű beszámolónak, hiszen annak fő témája, mondanivalója, hírértéke éppen a rendőri cselekmények leírása volt. A felperes szerint nem fogadható el, hogy a folyamatban lévő eljárásra figyelemmel az alperes automatikusan mentesüljön a helyreigazítás kötelezettsége alól. A felperes szerint ellenkező álláspont elfogadása esetén a médiatartalom szolgáltatók bármely, az eljárásban érintett féltől származó valótlanyságot közölhetnének anélkül, hogy állításaik valóságtartalmát ellenőrizniük kellene.

Az alperes felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályában fenntartását kérte, annak helyes indokaira való utalással.

A felülvizsgálati kérelem az alábbiak szerint alaptalan.

A Pp. 275. § (1) bekezdése szerint a felülvizsgálati eljárásban bizonyítás felvételének helye nincs. A Kúria a felülvizsgálati kérelem elbírálása során a rendelkezésre álló iratok alapján dönt.

A (2) bekezdés értelmében a Kúria a jogerős határozatot csak a felülvizsgálati kérelem és a csatlakozó felülvizsgálati kérelem keretei között vizsgálhatja felül. A Kúria eljárása során érvényesül a felülmérlegelés tilalma, azaz a felülvizsgálati eljárásban nincs helye a bizonyítékok ismételt egybevetésének és értékelésének. Jogszabálysértést a bizonyítékok kirívóan okszerűtlen vagy a logika szabályaival ellentétes mérlegelése alapozhat meg (BH 1999.44. jogeset, BH 2013.119. jogeset). A sajtószabadságról és a médiatartalmak alapvető szabályairól szóló 2010. évi CIV. törvény (továbbiakban: Smtv.) 12. § (1) bekezdése értelmében, ha valakiről bármely médiatartalomban valótlan tényt állítanak, híresztelnek vagy vele kapcsolatban való tényeket hamis színben tüntetnek fel, követelheti olyan közlemény közzétételét, amelyből kitűnik, hogy a közlés mely tényállítása valótlan, illetve megalapozatlan, mely tényeket tüntet fel hamis színben és ehhez képest melyek való tények (sajtó-helyreigazítás).

A sajtó-helyreigazítás alapvetően sajátos személyiségvédelmi eszköz. Ehhez képest sajtó-helyreigazítás esetében is érvényesül a személyes jogérvényesítés kötelezettsége (Ptk. 2:54. § (1) bekezdés). A következetes és egyértelmű bírói gyakorlat szerint azt jelenti, hogy mindenki csak a saját személyét közvetlenül érintő kitételek kapcsán igényelhet helyreigazítást, mások helyett vagy nevében ilyen jogosultsága nincs. A PK 13. számú állásfoglalás I. pontja értelmében sajtó-helyreigazítást az kérhet, akinek személyére a sajtóközlemény - nevének megjelölésével vagy egyéb módon - utal, vagy akinek a személye a sajtóközlemény tartalmából felismerhető.

A Kúria szerint a jogerős ítélet a bírói gyakorlat helyes alkalmazásával foglalt állást a felperes személyes érintettségének hiányát illetően. Az ORFK-val kapcsolatos állítás kizárólag a kommunikációs szolgálat megkeresésével kapcsolatosan jelenik meg a cikkben, egyebekben egy konkrét rendőri intézkedés ismertetésére, illetve kritikájára került sor. A csatolt rendőri jelentésből egyértelműen kiderül, hogy az intézkedő rendőrök az egyébként önálló jogi személyiséggel rendelkező .. szolgálati viszonyban álló személyek voltak. A Kúria szerint ezen az objektív tényen nem változtat az sem, ha ezen szervezeti egység léte és működése nem széleskörűen ismert. Nem merült fel arra nézve semmilyen adat, hogy a konkrét intézkedés bármilyen összefüggésben állt volna a felperes személyével, annak utasítására történt volna. Nincs egyetlen olyan intézkedés vagy rendelkezés sem, amely arra utalna, hogy az országban intézkedő bármely rendőr tevékenysége kapcsán az ORFK közvetlen igényérvényesítési joggal, lehetőséggel rendelkezne pusztán azért, mert egyébként a törvény fontos szerepet szán a felperesnek a rendőri szervezet irányításában. Következetes és ismert az a bírói gyakorlat is, hogy rendőri tevékenységgel kapcsolatos esetleges kártérítési felelősség vonatkozásában az az

önálló jogi személyiséggel rendelkező rendőrkapitányság perelhető, amelynek állományába az intézkedő rendőrök tartoznak, vagy amelynek utasítására egyébként cselekményeiket elvégezték. Ezekre figyelemmel a Kúria álláspontja szerint a jelen esetben keresetindítási jogosultsággal a konkrét intézkedést végző rendőrök, illetve a Repülőtéri .. rendelkezett, felperes közvetlen érintettsége és így keresetindítási jogosultsága valóban hiányzott. Ezért a jogerős ítélet megalapozottan utasította el keresetösségi jog hiányában a felperes keresetét. Keresetösségi jog hiányában pedig a cikk további érdemi vizsgálata nem volt szükséges, ezért azt alappal mellőzte a jogerős ítélet.

Mindezekre figyelemmel a Kúria a jogerős ítéletet a Pp. 275. § (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta. A Kúria a pervesztes felperest kötelezte a felülvizsgálati eljárási költség megfizetésére a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján. Az eljárási költség mértékét pedig a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet alapján állapította meg. Az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. tv. 5. § (1) bekezdése alapján a felperes illetékmentességet élvez, ezért a le nem rótt felülvizsgálati eljárási illetéket az állam viseli.

Budapest, 2015. szeptember 9.

Dr. Baka András s.k. a tanács elnöke, Dr. Pataki Árpád s.k.
előadó bíró, Böszörményiné dr. Kovács Katalin s.k.
bíró

A kiadmány hitelül:

AM

írnok